

Розвиток професійних компетентностей в умовах змішаного навчання

Доповідач: Ханова О.В.

Змішане навчання: світовий і український досвід

У світі перехід освіти до змішаного навчання триває з кінця минулого століття. Він зумовлений:

- змінами в молодіжному середовищі (покоління Z, тобто людей, які не уявляють свого життя без смартфонів та інтернету);
- технічним прогресом;
- відповідною зміною педагогічних підходів (навчати «традиційно» стає все менш ефективно).

У середовищі українських освітян домінує прагматичне бачення, що змішане навчання — це поєднання безпосередньої (на місці) та опосередкованої (через можливості онлайн-навчання) форм взаємодії здобувачів освіти й педагогічних працівників.

Тотожність понять змішане та дистанційне навчання

Змішане навчання відрізняється від дистанційної форми здобування освіти, оскільки передбачає, що освітній процес відбувається з очним спілкуванням здобувачів освіти з їхніми наставниками[1]. Відповідно, це сприяє максимальному використанню сильних сторін безпосереднього(офлайн) й онлайн-навчання. У змішаному навчанні потрібно так спланувати використання реального і цифрового середовищ, щоб вони найефективніше забезпечували потреби здобувачів освіти.

1. Огляд досліджень, які показали, що змішане навчання є ефективнішим, ніж виключно очне чи виключно онлайн-навчання, див. у Siemens, G., Gašević, D., & Dawson, S. (2015). Preparing for the Digital University: a review of the history and current state of distance, blended, and online learning, с. 71–73.

У публікації «Стратегії для змішаного навчання П(ПТ)О у відповідь на Covid-19» експерти зазначають, що ситуація, в яку потрапили заклади освіти різних рівнів (і у всіх частинах світу) може стати початком «нового стандарту» у навчанні загалом.

Вони виділяють **чотири етапи** цього процесу:

- швидкий вимушений перехід до дистанційного навчання,
- затягнутий транзит,
- закладення основ «нової норми»,
- впровадження «нової норми».

Другий етап - з'ясування транзитів, який у різних державах має такі спільні

створення власних систем управління навчанням або розповсюдження наявних, спрощення доступу до них закладів освіти

- загальнодержавні теле- й радіопрограми (наприклад, у Китаї створено окремий телеканал спеціально для потреб П(ПТ)О);
- домовленості з провайдерами інтернету чи цифрових послуг щодо скасування чи зниження оплати за їхні послуги;
- онлайн-курси / дистанційне навчання для працівників закладів П(ПТ)О
- створення онлайн-спільнот практиків для обміну матеріалами, ресурсами та взаємопідтримки;
- створення державних цифрових платформ для спрощеного доступу до якісних навчальних матеріалів, ресурсів, доступу до добрих практик в освітній сфері
- фінансова підтримка здобувачів освіти, щоб забезпечити їх необхідними для дистанційного навчання пристроями;
- підтримка інноваційних способів досягнення навчальних результатів та їх оцінювання, включно з внесенням змін до державних іспитів, захисту дипломних тощо

Третій етап — закладення основ «нової норми»

Оновлення нормативно-правової бази, щоб вона не лише «наздогнала» актуальний стан речей, а й створила умови для майбутнього розвитку в цьому напрямку

У випадку України:

визначення співвідношення між змішаною, дистанційною, інституційною (очною) та дуальною освітою!!!!

Змішане навчання активно запроваджувалося у закладах вищої освіти, тому нині переважна більшість досліджень та інших публікацій стосується саме вищої освіти.

Змішане навчання у сфері професійної (професійно-технічної) освіти має додаткову специфіку.

У публікації «Стратегії для змішаного навчання системи П(ПТ)О у відповідь на Covid-19» запропоновано три схеми застосування змішаного навчання, дистанційних та інформаційно-комунікаційних технологій:

1. Навчання зосереджене в межах закладу освіти, в аудиторіях та майстернях, а його результати підсилюються за допомогою цифрових технологій та моделей змішаного навчання.
2. Навчання відбувається на місці виробництва, із застосуванням змішаного навчання на базі закладу П(ПТ)О та в дистанційному режимі.
3. Навчання здобувачів освіти з боку закладу П(ПТ)О відбувається повністю дистанційно, а практичних вмінь вони набувають без участі співробітників закладу освіти на виробництві (передбачає додаткову підготовку працівників підприємств, організацій тощо для супроводу здобувачів освіти).

Переваги змішаного навчання для закладу освіти:

збільшить доступність до П(ПТ)О для більшої кількості здобувачів освіти, адже можна буде навчатися з мінімальним відривом від роботи;

- зменшить витрати: хоча на перших етапах підготовка до змішаного навчання, навпаки, вимагатиме більших (не лише фінансових) ресурсів.
- може вирішити проблему з обмеженим аудиторним фондом, браком приміщень для навчання у закладі П(ПТ)О;
- забезпечує додатковий розвиток м'яких умінь у здобувачів освіти
- надає можливість оцінити саме те, що має бути оцінене

Переваги змішаного навчання для здобувачів освіти

- доступ до навчальних матеріалів у будь-який зручний момент (і з будь-якого зручного місця або пристрою);
- автономія здобувача/-ки освіти: можливість вибрати індивідуальний темп навчання, а також простіше забезпечувати індивідуальну освітню траєкторію;
- більший інтерес до навчання (через використання цифрових технологій, інноваційних методик і підходів, гейміфікацію тощо);
- здобувачі освіти під час змішаного навчання запам'ятовують більше матеріалу;
- розвиток м'яких умінь (умінь 21 століття) — зокрема, комунікативних навичок, вміння навчатися, впевненість у власних силах.

Підсумуємо:

змішане навчання у сфері професійної (професійно-технічної) освіти має майбутнє і набирає обертів у світі.

Українські заклади освіти дещо відстають від своїх колег з інших країн, але це дозволяє нам навчатися на їхніх добрих практиках.

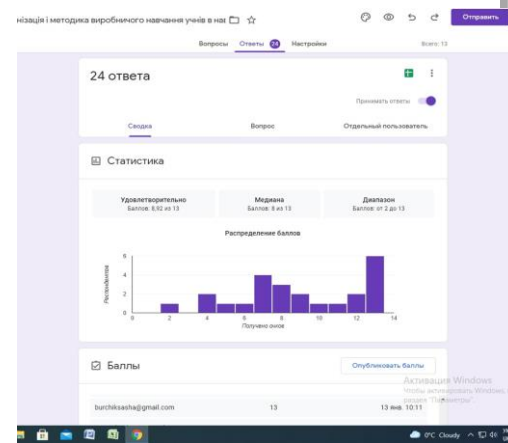
Формування компетентностей в умовах змішаного навчання (дисципліна “Організація та методика професійного навчання”)

Інтегральна компетентність: здатність нести відповідальність за результати своєї діяльності та вирішувати типові спеціалізовані завдання у професійній освіті

Офлайн



Організація та методика професійно...	Дзвін	Завдання	Пользователи	Оценки					
Сопроводить по фамилии	Срок сдачи: 15 мин. 2. Практическое задание	Срок сдачи: 15 мин. 2. Практическое задание	Срок сдачи: 15 мин. 2. Практическое задание	Срок сдачи: 15 мин. 2. Практическое задание	Срок сдачи: 15 мин. 2. Практическое задание	Срок сдачи: 15 мин. 2. Практическое задание	Срок сдачи: 15 мин. 2. Практическое задание	Срок сдачи: 15 мин. 2. Практическое задание	Срок сдачи: 15 мин. 2. Практическое задание
Маслен Савана	70	Сдано с успехом	Пропущен с...	Пропущен с...	Пропущен с...	При			
Назаров Сосисок	Пропущен с...		Пропущен с...	74	Сдано с успехом	74	Сдано с успехом	При	
Сидни Логанова	90	Сдано с успехом	90	Сдано с успехом	90	Сдано с успехом	90	Сдано с успехом	Сам
Рана Кравица	94	Сдано с успехом	...из 100	Сдано с успехом	Пропущен с...	Пропущен с...	При		
Сергей Панчук	Пропущен с...		70	Сдано с успехом	70	Сдано с успехом	70	Сдано с успехом	При
Скоп Катерина	74	Сдано с успехом	...из 100	85	Сдано с успехом	88	Сдано с успехом	78	Сдано с успехом
Степан Прозвицкий	80	Сдано с успехом	80	Сдано с успехом	80	Сдано с успехом	77	Сдано с успехом	Сам
Александра Милутина	80	Не сдано	...из 100	80	Сдано с успехом	80	Сдано с успехом	74	Сдано с успехом
Ивану Карина	Пропущен с...		Пропущен с...	74	Сдано с успехом		Пропущен с...		
Елена Рудольфа	90	Сдано с успехом	90	Сдано с успехом	90	Сдано с успехом	90	Сдано с успехом	При
Раша Давидович	...из 100	Пропущен с...	...из 100	Пропущен с...	75	Сдано с успехом	74	Сдано с успехом	При

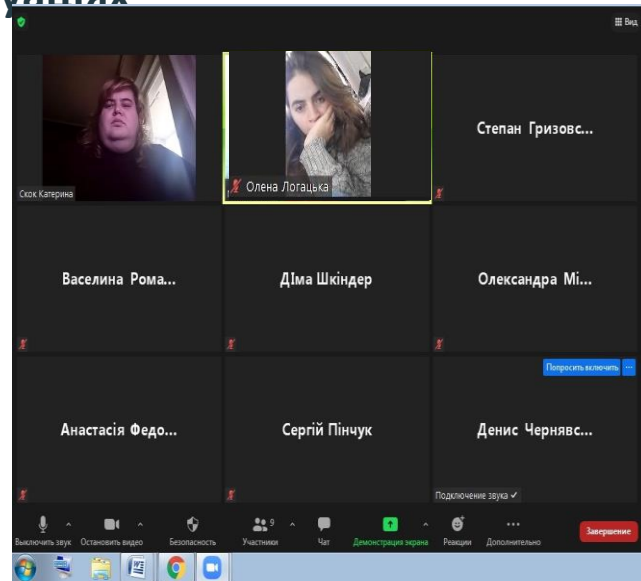


Загальні компетентності:

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7 Здатність працювати в команді.

ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях



Спеціальні компетентності (онлайн можливості)

СК1 Здатність застосовувати освітні теорії

СК2 Здатність планувати й організувати освітній процес

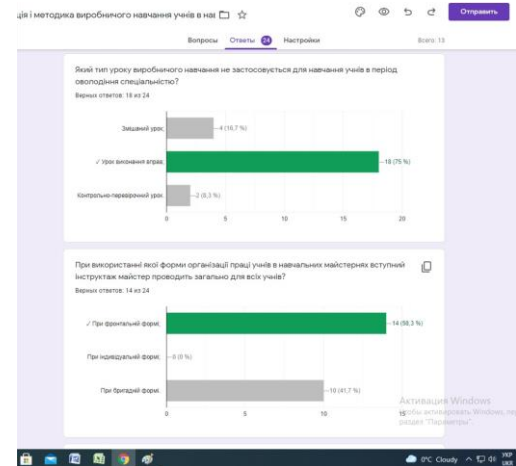
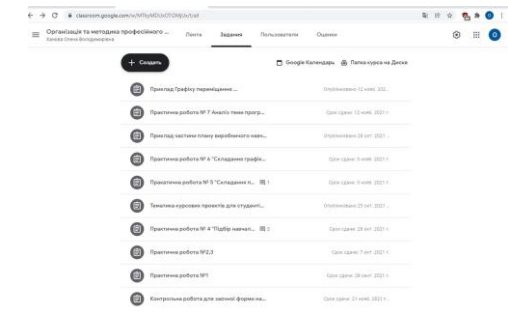
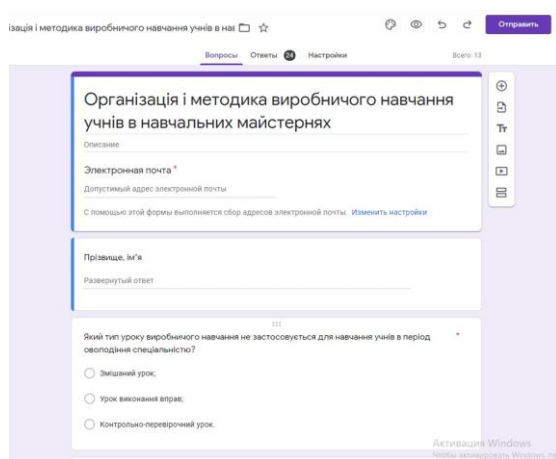
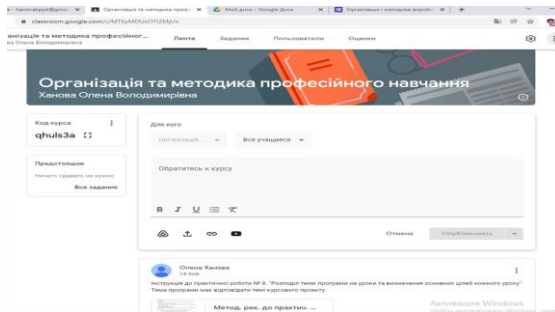
СК3 Здатність враховувати психофізіологічні особливості здобувачів освіти

СК4 Здатність забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат в групі

СК5 Здатність застосовувати інноваційні педагогічні та цифрові технології, інформаційне та програмне забезпечення

СК6 Здатність здійснювати ділові комунікації в професійній сфері.

СК13 Здатність організувати освітній процес для осіб з особливими освітніми потребами.



Дякую за увагу!